

om miljøbeskyttelse m.v. ikke forudsætter anvendelse af grundlovens § 20.

3.3.10. Sanktioner i anledning af krænkelse af demokrati, menneskerettigheder m.v.

Ved Amsterdam-Traktaten indsættes der som artikel 236 i EF-Traktaten en bestemmelse svarende til artikel F.1 i Traktaten om Den Europæiske Union vedrørende sanktioner i anledning af en medlemsstats grove og vedvarende overtrædelser af principperne om demokrati, respekt for menneskerettighederne m.v.

Artikel F.1 er nærmere omtalt under pkt. 3.2.1 ovenfor. Det må antages, at det primære anvendelsesområde for artikel 236 på samme måde som artikel F.1 vil være vedtagelsen af suspensionsbestemmelser rettet til medlemsstaterne, som ikke er umiddelbart anvendelige.

Imidlertid indebærer det forhold, at artikel 236 er en del af EF-traktaten og dermed det såkaldt over statslige samarbejde at det ikke kan udelukkes, at der som led i en suspension efter artikel 236 vil kunne udstedes regler, der er umiddelbart anvendelige.

Efter Justitsministeriets opfattelse må det anses for usikkert, om den mulighed, som artikel 236 (eventuelt i kombination med andre hjemmelsbestemmelser) giver for at udstede regler, herunder umiddelbart anvendelige regler, begrundet i demokratitab eller alvorlige krænkelse af menneskerettighederne, indebærer en reel udvidelse af den reguleringskompetence, der i dag tilkommer EF.

Under hensyn til denne usikkerhed finder Justitsministeriet det rigtigst at antage, at bestemmelsen forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

4. Sammenfattende om Amsterdam-Traktatens forhold til grundlovens § 20.

Som det fremgår af det ovenfor anførte, indeholder Amsterdam-Traktaten for så vidt angår Danmark tre bestemmelser, der forudsætter anvendelse af proceduren i grundlovens § 20. Det drejer sig om artiklerne 6 A, 129 A og 236.

Når der bortses fra disse bestemmelser, er det Justitsministeriets opfattelse, at Amsterdam-Traktaten ikke for Danmarks vedkommende indebærer overladelse af beføjelser efter grundlovens § 20.

På grund af den fortolkningstvivl, der kan knytte sig både til bestemmelserne i de gældende traktater (EF-Traktaten, EKSF og Euratom-Traktaten) og til bestemmelserne i Amsterdam-Traktaten, kan det imidlertid ikke med fuldstændig sikkerhed afvises, at der på enkelte andre områder kan vise sig at være tale om en vis yderligere, meget begrænset, overladelse af beføjelser.

Det har ikke i det foreliggende tilfælde selvstændig betydning, om dette måtte være tilfældet.

Det skyldes, at Amsterdam-Traktaten som nævnt indeholder bestemmelser, hvis gennemførelse i Danmark forudsætter iagttagelse af proceduren efter grundlovens § 20. Denne procedure vil blive anvendt i forhold til Amsterdam-Traktaten i sin helhed og dermed også i forhold til de traktatbestemmelser, der efter Justitsministeriets ovennævnte opfattelse ikke indebærer suverænitetsoverladelse efter grundlovens § 20. Det forhold, at det efterfølgende måtte vise sig, at også andre traktatbestemmelser end artiklerne 6 A, 129 A og 236 indebærer overladelse af beføjelser i grundlovens § 20s forstand, har derfor ikke betydning for spørgsmålet om, hvorvidt den korrekte procedure efter grundloven er blevet fulgt.

Loven om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber er opbygget således, at fællesskabsinstitutionerne kan udøve beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, i det omfang, det følger af traktaterne, jf. lovens §§ 2 og 3, sammenholdt med § 4. Der vil derfor i denne henseende under alle omstændigheder ske en korrekt opfyldelse af Amsterdam-Traktaten.

5. Amsterdam-Traktatens forhold til grundlovens § 88.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt en dansk tilslutning til Amsterdam-Traktaten kan ske inden for rammerne af grundlovens § 20, bemærkes, at institutionernes virksomhed fortsat bygger på legalitetsprincippet, jf. herved EF-Traktatens artikel 4, stk. 1. Det indebærer, at EF-Traktaten både indeholder en angivelse af de sagsområder eller emneområder, på hvilke institutionerne kan udøve deres beføjelser, og en angivelse af beføjelsernes indhold (lovgivende, udøvende, dømmende eller udenrigspolitisk).

Særligt for så vidt angår de bestemmelser, hvor der efter Justitsministeriets opfattelse sker overladelse af beføjelser, bemærkes følgende: